

การศึกษาเปรียบเทียบวิธีการประมาณค่าพารามิเตอร์ในฟังก์ชันการแจกแจง

แบบปกติที่ค่าโคสแควร์จากการทดสอบภาวะสภาวะปกติมีค่าต่ำสุด

: AS 622 ๑๐๗๐๕๖

นางสาว วิไลพร ธรรมเนียมอินทร์

004067

ศษญ์วิทยทรพยากร
วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสถิติ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๔

A comparative study on the methods of estimating
parameters of the Normal distribution giving minimal
chisquare (χ^2) value in the goodness of fit test

Miss Wilaiporn Thumnumintr

A thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Science
Department of Statistics
Graduate School
Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์ . การศึกษา เปรียบเทียบวิธีการประมาณค่าพารามิเตอร์ในฟังก์ชันการแจกแจงแบบปกติที่ค่าโคสแควร์จากการทดสอบภาวะสารูปสนิทที่มีค่าต่ำสุด

ชื่อนิสิต นางสาววิไลพร ธรรมเนียมอินทร์

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์กฤษณา เพ็ชรรัตน์

ดร. ขวลิต ทิสยากร

ภาควิชา สถิติ

ปีการศึกษา ๒๕๒๔

บทคัดย่อ

ในการศึกษาลักษณะของข้อมูลที่มีการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution)

นั้น เรามักจะเริ่มต้นด้วยการสร้างกราฟฮิสโตแกรมของข้อมูล เพื่อดูลักษณะการแจกแจงของ

ข้อมูลโดยคร่าว ๆ เสียก่อน แล้วคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ของข้อมูลโดยใช้สูตร $\mu = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{N}$

และ $\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (x_i - \mu)^2}{N}}$ จากนั้นจึงจะคำนวณหาค่า χ^2 จากสูตร $\chi^2 = \sum_{i=1}^K \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$

ซึ่ง O_i เป็นค่าความถี่ในช่วงที่ i ของข้อมูล (Observed Frequency) E_i เป็นค่าคาดหวังของข้อมูล (Expected Frequency) และ $E_i = N \int_i^{i+1} \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}} dx$

ขั้นตอนการคำนวณหาพารามิเตอร์ของข้อมูลดังกล่าวข้างบนนี้เป็นวิธีมาตรฐานที่ใช้กันโดยแพร่หลาย (Conventional Method) ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า "การทดสอบภาวะสารูปสนิท" (Goodness of fit test) และเป็นที่ยอมรับกันว่าเมื่อค่า χ^2 ที่คำนวณได้นี้มีค่าอย่างยิ่งดี เพราะหมายความว่า O_i จะเข้าใกล้ E_i มากที่สุดด้วย และโอกาสที่ค่า χ^2 ที่คำนวณได้นี้จะต่ำกว่าค่า χ^2 ที่เปิดจากตารางย่อมจะมีมากขึ้นด้วย นั่นคือ จะช่วยลดความผิดพลาดแบบที่ ๑ (Type-I-Error) ให้น้อยลงได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แสดงถึงการใช้ Univariate Search (เป็น Optimization Technique วิธีหนึ่งที่อยู่ร่วมกันเป็นที่แพร่หลาย) คำนวณหาค่าประมาณของพารามิเตอร์ $\bar{X}^*$ และ S^* ที่จะให้ค่า χ^2 ต่ำสุดได้ และจากการทดลองใช้ Univariate Search กับข้อมูลที่มีการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution) ซึ่งสุ่มตัวอย่างมาจำนวน ๘๐ ชุด นั้น เราพบว่าจำนวนความผิดพลาดแบบที่ ๑ (Type-I-Error) ได้ลดลงตามต้องการ

เป็นที่น่าสนใจว่า χ^2 ($\bar{X}^*$, S^*) ต่ำสุดที่คำนวณได้นี้ จะมีผลกระทบต่อคุณภาพของประชากรหรือไม่ ซึ่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ใช้ t-test ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวประมาณค่าของพารามิเตอร์ ($\bar{X}^*$, S^*) และตัวพารามิเตอร์ (μ, σ) ของประชากรเดิม ปรากฏผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title: A comparative study on the methods of estimating parameters of the Normal distribution giving minimal chisquare (χ^2) value in the goodness of fit test

Name: Wilaiporn Thumnumint

Thesis Advisor: Krissana Petcharatana
Dr. Chavalit Thisayakorn

Department: Statistics

Academic Year: 1981

ABSTRACT

In conducting a study on Normal Distribution Data, we normally begin by drafting a rough histogram of the data. Then, we proceed to

compute important parameters of the data utilizing formula $\mu = \frac{\sum_{i=1}^N X_i}{N}$ and $\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \mu)^2}{N}}$. From here on, we also compute χ^2 from $\chi^2 = \sum_{i=1}^N \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$

where O_i represents Observed Frequency of the i th. interval, E_i is the Expected Frequency and $E_i = N \int_{i-1}^{i+1} \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}} dx$

The above conventional Procedures are employed to compute parameters of the Normal Distribution Data under studied and is called "Goodness of Fit Test". It is well known that this conventional χ^2 indicates how O_i appropades E_i , which also implies reducing Type-I-Error. In other words, lower χ^2 value is always preferred,

This thesis showed how to use a popular optimization technique named "Univariate Search" in computing $\bar{X}^*$ and S^* which yields minimized χ^2 . About 80 sets Computer Generated Normal Distribution Data has been tested by Univariate Search Technique. Type-I-Error is found to decrease as desired.

By using Student t-test, research results indicate no significant deviation between estimated $(\bar{X}^*, S^*)$ and (μ, σ) of the assumed main population.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์กฤษณา เพ็ชรรัตน์ ที่กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ ดร. ขวสิต ทิสยากร กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมให้คำแนะนำ
และช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้มาโดยตลอด และผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพรัตน์ ทิสยากร
ที่กรุณาได้ให้ความช่วยเหลือในการให้สัมภาษณ์เอกสารและตำราที่มีประโยชน์ในการค้นคว้าแก่ผู้เขียน
จนเป็นผลสำเร็จ

วิไลพร ธรรมเนียมอินทร์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการรูปประกอบ	ฉ
บทที่ ๑	
๑.๑ บทนำ	๑
๑.๒ ที่มาของปัญหา	๒
๑.๓ แนวความคิดการกำหนดค่าพารามิเตอร์และประวัติ	๕
๑.๔ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๑
๑.๕ ขอบเขตของการวิจัย	๑๒
๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๓
บทที่ ๒	
๒ ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	๑๔
๒.๑ การทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi-square Test)	๑๔
๒.๒ การแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution)	๑๗
๒.๓ การทดสอบแบบสตีวเด็นท์ (t-test)	๒๑
๒.๔ เทคนิคการค้นหาตัวแปรเดียว (Univariate Search Technique)	๒๕
๒.๕ วิธีทิศทางสังยุคของพาวเวลล์	๓๐
๒.๖ ข้อผิดพลาดบางประการในวิธีทิศทางสังยุคของพาวเวลล์	๓๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๐
๓.๑ การหาค่าคาดหมายของจำนวนข้อมูล	๔๐
๓.๒ การสร้างเลขสุ่ม	๕๐
๓.๓ การสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ	๕๓
๓.๔ โปรแกรมที่ใช้งานทั้งหมด	๕๖
บทที่ ๔ ขั้นตอนการวิจัยและผลการวิจัย	๕๗
๔.๑ การเตรียมข้อมูลสำหรับการวิจัย	๕๗
๔.๒ การตรวจสอบข้อมูลที่จัดเตรียมได้และผลการตรวจสอบ	๕๗
๔.๓ การคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($\bar{X}^*$, S^*) ที่จะให้ค่าไคสแควร์ต่ำสุด	๖๒
๔.๔ ผลการวิจัย	๗๕
๔.๕ ข้อสังเกต	๘๐
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัย	๘๑
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๘๑
๕.๒ ข้อเสนอแนะ	๘๒
บรรณานุกรม	๘๓
ภาคผนวก	๘๕
ประวัติผู้เขียน	๑๓๓

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๔.๑	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล ๒๐๐๐ ตัวที่ต้องการเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ได้จากโปรแกรม GAUSS	๔๘
๔.๒	แสดงค่าความถี่ของข้อมูลและค่าคาดหวังของข้อมูลในแต่ละช่วง	๖๓
๔.๓	แสดงค่าประมาณของพารามิเตอร์ในรอบต่าง ๆ ของการค้นหาค่าที่เหมาะสมด้วยวิธีการค้นหาตัวแปรเดียว ($R = 0.01$)	๖๗
๔.๔	แสดงค่าคาดหวังของความถี่ใหม่หลังจากใช้วิธีการค้นหาตัวแปรเดียว	๗๑
๔.๕	สรุปผลภาพหลังจากการใช้การค้นหาตัวแปรเดียวกันและสุ่ม ๒๐๐ ตัว โดยใช้ $R = 0.01$	๗๒
๔.๖	ผลการทดสอบตัวประมาณค่าเฉลี่ยที่ได้จากการ Optimize โคสแควร์ โดยใช้สถิติทดสอบ t-test	๗๔
๔.๗	เปรียบเทียบค่าสถิติทดสอบแบบโคสแควร์ที่ได้จากวิธี Conventional Method กับวิธี Optimization Method	๗๖
๔.๘	เปรียบเทียบผลการยอมรับและปฏิเสธสมมติฐานของค่าโคสแควร์ที่ได้จาก ๒ วิธี ในระดับความมีนัยสำคัญระดับต่าง ๆ	๗๗
๔.๙	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่ได้จาก ๒ วิธี	๗๘

รายการรูปประกอบ

รูปที่	หน้า
๑.๑	ผังแสดงขอบเขตคุณสมบัติของวิธีการค้นหาค่า optimum (Optimization Technique) ประเภท Multidimensional-sequential search method ๑๐
๒.๑	แสดงลักษณะฮิสโตแกรมที่ได้จากความถี่ของข้อมูล ๑๕
๒.๒	แสดงโค้งปกติ $n(x ; \mu , \sigma^2)$ ๑๘
๒.๓	แสดงโค้งปกติที่มี μ_1 , μ_2 และ $\sigma_1 < \sigma_2$ ๑๘
๒.๔	แสดงรูปการค้นหาตัวแปรทีละตัวในทิศทางแต่ละทิศทาง ๒๖
๒.๕	แสดงให้เห็นช่องการหาค่าของตัวแปรที่ทำให้ฟังก์ชันต่ำสุด ๒๘
๒.๖	แสดงให้เห็นช่องการหาค่าของตัวแปรที่ทำให้ฟังก์ชันต่ำสุด ๒๘
๓.๑	แสดงการหาพื้นที่โดยการใช้พื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า ๑ ส่วน ๔๔
๓.๒	แสดงการหาพื้นที่โดยการใช้พื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า n ส่วน ๔๔
๓.๓	แสดงการหาพื้นที่โดยใช้กราฟเส้นโค้ง ๒ ส่วน ๔๕
๓.๔	แสดงการหาพื้นที่โดยใช้กราฟเส้นโค้ง ๓ ส่วน ๔๗
๓.๕	ผังภาพแสดงขั้นตอนต่าง ๆ ในการคำนวณของโปรแกรมในการวิจัยทั้งหมด ๕๕
๔.๑	แสดงฮิสโตแกรมของเลขสุ่ม ๒๐๐๐ ตัว ๖๐
๔.๒	แสดงฮิสโตแกรมของข้อมูล ๒๐๐ ตัวที่ใช้โปรแกรม HIST ๖๕
๔.๓	แสดงฮิสโตแกรมที่ได้จากค่าคาดหวังของความถี่ก่อนใช้ UNISER ๖๖
๔.๔	แสดงการใช้ช่องกว้าง (R) ในระดับต่าง ๆ พร้อมทั้งแสดงจำนวน iterate ในแต่ละระดับของ R ในการค้นหาค่าโคสแควร์ต่ำสุด ๖๘
๔.๕	แสดงฮิสโตแกรมที่ได้จากค่าคาดหวังของความถี่ใหม่ที่ได้จากการใช้ UNISER ๗๓
๔.๖	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ได้จาก ๒ วิธี โดยใช้ตัวอย่างขนาด ๒๐๐ ตัว จำนวน ๑๐ ชุด ๗๔